

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ.-Πόλη: 151 80 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Πληροφορίες: Κ. Παπαχρήστος
Ρ. Γεωργακόπουλος
Τηλέφωνα : 210- 34.43.605
210.34.42.243

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ

Να διατηρηθεί μέχρι
Βαθμός ασφαλείας

Μαρούσι, 25- 08 - 2011
Αριθ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
Φ.3 / 788 / 95795/ Γ1

ΠΡΟΣ:

Περιφερειακούς Δ/ντές
Π.Ε & Δ.Ε της χώρας
(Έδρες τους)

Προϊσταμένους Επιστημονικής &
Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε.
της χώρας
(Έδρες τους)

Σχολικούς Συμβούλους Δ.Ε, Π.Α, Ε.Α.Ε.
ΠΕ 05, ΠΕ 06, ΠΕ 07, ΠΕ 11 & ΠΕ 16
(μέσω των Περιφ. Δ/σεων ΠΕ & Δ.Ε
της χώρας)

Διευθυντές Εκ/σης Π.Ε &
Προϊσταμένους Γραφείων Π.Ε
της χώρας
(Έδρες τους)

Διευθυντές & διδακτικό
προσωπικό των σχολικών μονάδων
της χώρας
(μέσω των Δ/σεων & Γραφείων Π.Ε)

ΘΕΜΑ : Βασικές κατευθύνσεις και οδηγίες για τη λειτουργία σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2011-2012

Έναρξη σχολικού έτους 2011- 2012

Με την έναρξη του σχολικού έτους 2011-2012, η λειτουργία του Νέου Σχολείου, εκτός των άλλων, θέτει τις βάσεις για την εξέλιξη του σημερινού μαθητή σε αυριανό πολίτη, υπεύθυνο και δημοκρατικό, ο οποίος ως μέλος του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, μέσα στο οποίο καλείται να διαβιώσει, είναι ικανός να αυτενεργεί, να συνεργάζεται δημιουργικά τόσο στην παραγωγή της γνώσης, όσο και σε κάθε τομέα της κοινωνικής του ζωής. Να διαχειρίζεται με κριτικό και δημιουργικό τρόπο το ολοένα αυξανόμενο πλήθος των γνωστικών πληροφοριών και να αξιοποιεί γενικότερα κάθε ευκαιρία της νέας εποχής.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπ. ΠΔΒΜΘ, προκειμένου να εξασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων, μεριμνά ώστε τα μαθήματα να ξεκινήσουν απρόσκοπτα από την πρώτη μέρα του νέου διδακτικού έτους.

Με τη με αριθμ. [Φ.12/570/67123/Γ1/14-6-2011](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ, με θέμα: «προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2011-2012», δόθηκαν οδηγίες στις Περιφερειακές Υπηρεσίες και στις σχολικές μονάδες, με σκοπό την αποτελεσματικότερη, από κάθε πλευρά, λειτουργία τους.

Με την έναρξη του σχολικού έτους 2011-2012, σε επίπεδο σχολικής μονάδας και κατά την πρώτη ημέρα έναρξης των μαθημάτων - που για τη φετινή χρονιά είναι η 12^η Σεπτεμβρίου - γίνεται ο καθιερωμένος Αγιασμός και ακολουθούν οδηγίες για θέματα που αφορούν στη γενικότερη λειτουργία του σχολείου.

Από την επόμενη μέρα λειτουργίας του, εφαρμόζεται το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων, τόσο για το δημοτικό όσο και για το νηπιαγωγείο, το οποίο συντάσσεται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη με αριθμ. [Φ.12/570/67123/Γ1/14-6-2011](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ, με θέμα: «προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2011-2012».

I. Ωρολόγια Προγράμματα

1. Δημοτικά σχολεία

Τα ωρολόγια προγράμματα των **Δημοτικών σχολείων** συντάσσονται με βάση:

α. τη [Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006](#), (ΦΕΚ 1139/2006, τ. Β'), Υ.Α., με θέμα: «Αναμόρφωση Ωρολογίων Προγραμμάτων στο Δημοτικό Σχολείο». Ισχύει για τα 6/θέσια και άνω Δημοτικά Σχολεία συμπεριλαμβανομένου και του ολοήμερου προγράμματος.

β. τη [Φ.12.1/545/85812/Γ1/31-8-2005](#) (ΦΕΚ 1280/2005, τ.Β') Υ.Α. Ισχύει για τα 1/θέσια, 2/θέσια, 4/θέσια και 5/θέσια Δημοτικά Σχολεία.

γ. τη [Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006](#), (ΦΕΚ 1139/2006, τ. Β') Υ.Α.. Ισχύει για τα 3/θέσια Δημοτικά Σχολεία.

δ. τη [Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003](#) (ΦΕΚ 1325/2003, τ. Β') Υπουργική Απόφαση.

Ισχύει για το ολοήμερο πρόγραμμα των σχολείων που θα λειτουργήσουν σύμφωνα με τη [Φ.12/530/62626/Γ1/2-6-2011](#) (ΦΕΚ 1345, τ. Β') Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Τροποποίηση- συμπλήρωση των με αριθμ. [Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003](#), (ΦΕΚ 1325,τ.Β') και [Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006](#), (ΦΕΚ 1139,τ. Β') Υπουργικών Αποφάσεων».

ε. τη με αριθμ. [Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010](#), (804, τ. Β') Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την παράγραφο Β1 της με αριθμ. [Φ.12/520/61575/Γ1/30-5-2011](#) (ΦΕΚ 1327, τ. Β') Υπουργικής Απόφασης με θέμα: «Τροποποίηση - συμπλήρωση της με αριθμ. [Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006](#), (ΦΕΚ1139,τ.Β') και της με αριθμ. [Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010](#), (ΦΕΚ804,τ.Β') Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα-ΕΑΕΠ». Ισχύουν μόνο για τα 961 ολοήμερα δημοτικά σχολεία με ΕΑΕΠ, συμπεριλαμβανομένου και του ολοήμερου προγράμματος των σχολείων αυτών.

ζ. την παράγραφο Α1 της με αριθμ. [Φ.12/520/61575/Γ1/30-5-2011](#) (ΦΕΚ 1327, τ. Β') Υπουργικής Απόφασης με θέμα: «Τροποποίηση - συμπλήρωση της με αριθμ. [Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006](#), (ΦΕΚ1139,τ.Β') και της με αριθμ. [Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010](#), (ΦΕΚ804,τ.Β') Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα- ΕΑΕΠ». Ισχύει μόνο για το ολοήμερο πρόγραμμα.

η. τη με αριθμ. [Φ.12/530/62626/Γ1/2-6-2011](#) (ΦΕΚ 1345, τ. Β') Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Τροποποίηση-συμπλήρωση των με αριθμ. [Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003](#) (ΦΕΚ 1325, τ. Β') και [Φ. 12/773/77094/Γ1/28-7-2006](#) (ΦΕΚ 1139, τ. Β') Υπουργικών Αποφάσεων». Ισχύει για τα ολοήμερα δημοτικά σχολεία που έχουν οργανικότητα κάτω από 6/θέσια.

θ. τη με αριθμ. [Φ.12/20/2045/Γ1/10-1-2010](#) (ΦΕΚ 56, τ. Β') Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Ωρολόγια Προγράμματα σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που εντάσσονται στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στο πλαίσιο της υλοποίησης των Πράξεων «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας-ΑΠ1», «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας-ΑΠ2», «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας-ΑΠ3», του ΕΠ Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση του ΕΣΠΑ». Ισχύει μόνο για τις σχολικές μονάδες, οι οποίες εντάχθηκαν στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας ΖΕΠ, σύμφωνα με τη με αριθμ. [ΑΦ.821/3412/Ρ/157476/Ζ1/13-12-2010](#) (ΦΕΚ 2142, τ. Β') Υπουργική Απόφαση.

2. Νηπιαγωγεία

Τα ωρολόγια προγράμματα των Νηπιαγωγείων συντάσσονται με βάση τη με αριθμ. Φ.32/190/81670/Γ1/20-7-2007 (ΦΕΚ 1420/2007 τ. Β) Υπουργική Απόφαση, με θέμα: «Ωρολόγιο πρόγραμμα Νηπιαγωγείου και ολοήμερου Νηπιαγωγείου».

II. Διδασκαλία 2^{ης} ξένης γλώσσας

Για τη διδασκαλία της 2^{ης} ξένης γλώσσας ισχύουν οι με αριθμ. : [α\) Φ.12/518/61284/Γ1/27-5-2011 \(ΦΕΚ 1092, τ. Β'\)](#) και [β\) Φ.12/555/66447/Γ1/10-6-2011 \(ΦΕΚ 1456, τ. Β'\)](#) Υπουργικές Αποφάσεις.

Οι παραπάνω Υπουργικές Αποφάσεις θα τηρηθούν χωρίς καμία παρέκκλιση και την ευθύνη για την τήρησή τους θα την έχει τόσο ο Δ/ντής Εκπ/σης όσο και ο Δ/ντής του σχολείου.

Για την αναλογία μαθητών ανά εκπαιδευτικό και στη 2^η ξένη γλώσσα λαμβάνεται υπόψη η με αριθμ. Φ.3/897/97652/Γ1/25-9-2006 (ΦΕΚ 1507/2006, τ. Β') ΚΥΑ.

III. Διδασκαλία - Πρόγραμμα Σπουδών των νέων διδακτικών αντικειμένων στα σχολεία με ΕΑΕΠ

Σύμφωνα με τη με αριθμ. [Φ.12/879/88413/Γ1/20-7-2010 \(ΦΕΚ 1139/28-7-2010, τ. Β'\)](#) Υπουργική Απόφαση, με θέμα: «Διδασκαλία- πρόγραμμα σπουδών των νέων διδακτικών αντικειμένων που θα εισαχθούν στα ολοήμερα δημοτικά σχολεία που θα λειτουργήσουν με *Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ)- επανεξέταση & επικαιροποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων και οδηγιών για τα διδακτικά αντικείμενα του ολοήμερου προγράμματος*» δίνονται οδηγίες για το Πρόγραμμα Σπουδών των νέων διδακτικών αντικειμένων που θα διδαχθούν στα ολοήμερα δημοτικά σχολεία που θα λειτουργήσουν με ΕΑΕΠ .

IV. Κατ' οίκον εργασίες

Το ζήτημα των κατ' οίκον εργασιών διασαφηνίζεται με τις με αριθμ. [Φ.12/428/85241/Γ1/18-8-2003](#) και [Φ.12/342/35602/Γ1/9-5-2005](#) Εγκυκλίου του Υπ. ΠΔΒΜΘ με θέμα: «κατ' οίκον εργασίες».

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι κατά τις επισκέψεις στα σχολεία ευθύνης τους, ενημερώνονται και δίνουν τις κατάλληλες οδηγίες στους εκπαιδευτικούς των σχολείων για τις κατ' οίκον εργασίες, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να αποφεύγεται το πλήθος των εργασιών, οι οποίες δε συμβάλλουν στην ποιοτική πρόσληψη της γνώσης, στην ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και σίγουρα δεν υποβοηθούν τον μαθητή στην οικοδόμηση τόσο των κατώτερων (γνώση, κατανόηση, εφαρμογή) όσο και των ανώτερων (ανάλυση, σύνθεση, αξιολόγηση) βαθμίδων της γνωστικής ταξινόμιας.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι οι φωτοτυπημένες εργασίες πρέπει να αποφεύγονται δεδομένου ότι αυτές δε συμβάλλουν στην παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης, στην εμπάθунση και κριτική διερεύνηση των γνωστικών πληροφοριών και κατ' επέκταση στην ανάπτυξη κριτικής- δημιουργικής σκέψης που αποτελεί και το ζητούμενο της διδακτικής διαδικασίας,

V. Αξιολόγηση μαθητών – επανάληψη τάξης στο δημοτικό σχολείο

Για την αξιολόγηση των μαθητών και την επανάληψη τάξης στο δημοτικό σχολείο ισχύουν όσα προβλέπονται από τα [Π.Δ. 8/1995 \(ΦΕΚ 3^Α\)](#) & [Π.Δ. 121/1995 \(ΦΕΚ 75^Α\)](#), καθώς και από τη με αριθμ. [Φ.7/228/Γ1/1561/15-11-1996](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ, όπως συμπληρώθηκε με τα εδάφια β και γ της παρ. 5 της με αριθμ. [Φ.3/716/Γ1/825/27-7-1998](#) Εγκυκλίου του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

Για την αξιολόγηση της 2^{ης} ξένης γλώσσας (Γαλλικής& Γερμανικής) στις Ε' & Στ' τάξεις του δημοτικού σχολείου ισχύουν όσα αναφέρονται στη με αριθμ. πρωτ. [Φ.52/1588/152164/Γ1/25-11-2008](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση επανάληψης τάξης μαθητή, θα πρέπει να τηρούνται όλα όσα προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία (ενημέρωση του οικείου Σχολικού Συμβούλου, πλήρης και συνεχής ενημέρωση και συνεργασία με τους Γονείς του μαθητή).

VI. Επιλογή Σημαιοφόρων

Για την επιλογή σημαιοφόρων και παραστατών ισχύουν όσα προβλέπονται από την παρ. 11 του άρθρου 13, του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161^Α) και τις με αριθμ. [Γ1/219/13-3-2001 \(ΦΕΚ 277^Β\)](#) και [Φ.10/84/Γ1/480/21-6-2001 \(ΦΕΚ 863^Β\)](#) Υπουργικές Αποφάσεις, καθώς και με τη με αριθμ. [Φ.10/480/121119/Γ1/29-9-2010](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

VII. Εκπρόθεσμες εγγραφές- επανάληψη φοίτησης στο νηπιαγωγείο

Με τις παρ. 2 α & 2 β και 13 & 14 του άρθρου 7, του Π.Δ. 201/98, (ΦΕΚ 161 τ. Α΄) και με την παρ. 7 του άρθρου 7, του Π.Δ. 200/98, (ΦΕΚ 161 τ. Α΄) ρυθμίζονται θέματα εκπρόθεσμων εγγραφών στα δημοτικά σχολεία, καθώς και η επανάληψη φοίτησης νηπίων στο νηπιαγωγείο.

VIII. Εγγραφή και φοίτηση Ρομά

Για την εγγραφή και φοίτηση των Ρομά μαθητών ισχύουν η με αριθμ. [Φ.4/155/Γ1/1237/11-9-96, \(ΦΕΚ 893, τ. Β΄\)](#) Υπουργική Απόφαση και οι με [αρ.πρωτ.116184/Γ1/10-9-2008](#) και [Φ.3/960/102679/Γ1/20-8-2010](#) Εγκύκλιοι του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

IX. Εμβολιασμός μαθητών

Σε ό,τι αφορά τον εμβολιασμό των μαθητών ισχύει η με αριθμ. [Φ.6/451/115136/Γ1/16-9-2010](#) Εγκύκλιος του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

X. Εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών

Σύμφωνα με τη με αριθμ. [Φ.7/488/123316/Γ1/4-10-2010](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ, για την εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών με τέκνα υποχρεωτικής εκπαίδευσης και χαμηλά εισοδήματα, ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 27 του [Ν. 3016/17-5-2002 \(ΦΕΚ 110, τ. Α΄\)](#), καθώς και στην παρ. 1 του άρθρου 28 του [Ν. 3879/21-9-2010 \(ΦΕΚ 163, τ. Α΄\)](#) με την οποία αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 27 του Ν. 3016/17-5-2002 (ΦΕΚ 110, τ. Α΄).

XI. Φαρμακευτική αγωγή μαθητών εντός σχολικού ωραρίου

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται η χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής σε μαθητές, εντός του σχολικού ωραρίου, ισχύουν όσα αναφέρονται στη με αριθμ. [Φ.7/495/123484/Γ1/4-10-2010](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XII. Μεταφορά σχολικής τσάντας μαθητών

Για το θέμα της μεταφοράς της σχολικής τσάντας των μαθητών του δημοτικού σχολείου, ισχύουν τα αναφερόμενα στη με αριθμ. [Φ.7/531/129567/Γ1/15-10-2010](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XIII. Δικαιολογητικά εγγραφής στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου

Για την εγγραφή των μαθητών στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου, ισχύει η με αριθμ. [Φ.7/ 229/53868/Γ1/10-5-2011](#) Εγκύκλιος του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XIV. Καθορισμός τύπου βεβαίωσης παρακολούθησης νηπίου

Σχετικά με τον τύπο της βεβαίωσης παρακολούθησης νηπίου για τα νήπια υποχρεωτικής φοίτησης, ισχύει η με αριθμ. [Φ.6/278/56068/Γ1/17-5-2011 \(ΦΕΚ 1266/2011, τ. Β΄\)](#) Υπουργική Απόφαση του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XV. Διόρθωση προσωπικών στοιχείων μαθητών στο Βιβλίο Μητρώου και Προόδου

Τα προσωπικά στοιχεία των μαθητών διορθώνονται στο Βιβλίο Μητρώου και Προόδου σύμφωνα με τη με αριθμ. [Φ.6/277/56425/Γ1/17-5-2011](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XVI. Πιστοποιητικά γέννησης μαθητών

Σε ό,τι αφορά τα πιστοποιητικά γέννησης των μαθητών ισχύει η με αριθμ. [Φ.6/350/67503/Γ1/16-6-2011](#) Εγκύκλιος του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XVII. Διδακτικές επισκέψεις- Εκδρομές

Στις παρ. 3, του άρθρου 13, του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161 τ. Α΄) αναφέρονται οι προϋποθέσεις και οι όροι για την πραγματοποίηση εκδρομών και διδακτικών επισκέψεων στα δημοτικά σχολεία.

Με την παρ. 3, του άρθρου 11 του Π.Δ. 200/98, (ΦΕΚ 161 τ. Α΄) ρυθμίζονται οι διδακτικές επισκέψεις στα νηπιαγωγεία.

Για τις μετακινήσεις μαθητών και εκπαιδευτικών με διανυκτέρευση στο πλαίσιο της υλοποίησης προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, ισχύουν όσα προβλέπονται από την με αριθμ. [107632/Γ7/2-10-2003 \(ΦΕΚ 1477^β\)](#) Υπουργική Απόφαση, καθώς και από τις με αρ.πρωτ. [126807/14-11-2003](#), [4115/Γ7/23-1-2004](#) & [17485/Γ7/17-2-2004](#) Εγκυκλίου του Υπ.ΠΔΒΜΘ.

Για τις επισκέψεις στη Βουλή των Ελλήνων που πραγματοποιούν τα δημοτικά σχολεία, ισχύουν όσα αναφέρονται στη με αριθμ. 36590/Γ2/30-3-2010 (ΦΕΚ 428, τ. Β΄) Υπουργική Απόφαση καθώς και στη με αριθμ. Φ.12/245/56263/Γ1/17-5-2010 Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XVIII. Ασφάλεια μαθητών

Στο πλαίσιο της αυτονομίας της σχολικής μονάδας και με σκοπό να διαφυλάσσεται η ασφάλεια των μαθητών και να αποτρέπεται η αναίτια είσοδος και έξοδος αυτών από τον προαύλιο χώρο του σχολείου, καθώς και η είσοδος ατόμων που ουδεμία σχέση έχουν με τη λειτουργία του, στη με αριθμ, [2368/Γ2/9-1-2007](#) Εγκύκλιο του Υπ.ΠΔΒΜΘ, αναφέρονται τα εξής:

Οι θύρες εισόδου-εξόδου στο χώρο του σχολείου παραμένουν κλειστές κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του με ευθύνη των Διευθυντών των σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

XIX. Άσκηση παιδαγωγικού ελέγχου

Η παρ. 8, του άρθρου 13, του Π.Δ 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α΄) αναφέρεται σε θέματα άσκησης παιδαγωγικού ελέγχου στους μαθητές του δημοτικού σχολείου

Επισημαίνεται ρητά ότι οι σωματικές ποινές δεν επιτρέπονται.

XX. Απουσίες μαθητών

Η φοίτηση των μαθητών καταγράφεται σε καθημερινή βάση από τον εκπαιδευτικό της τάξης, (ΠΔ 201/98, άρθρο 11, παρ. 2, εδαφ. α) στο πλαίσιο της επικοινωνίας σχολείου - οικογένειας.

Σε περίπτωση αδικαιολόγητων απουσιών μαθητών, ακολουθούνται όσα προβλέπονται στο ΠΔ 201/98, (άρθρο 11, παρ. 2, εδαφ. α και β).

XXI. Χρήση κινητών τηλεφώνων

Για τη χρήση κινητών τηλεφώνων μέσα στο χώρο του σχολείου ισχύει η με αριθμ. [132328/Γ2/7-12-2006](#) Απόφαση του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XXII. Απώλεια τίτλων σπουδών

Για την έκδοση αποδεικτικών απολύσεως ή πιστοποιητικών σπουδών, εξαιτίας της απώλειας αντίστοιχων «τίτλων» σπουδών ισχύει η με αριθμ. [116153/Γ2/17-10-2007](#) Εγκύκλιος του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XXIII. Ενημέρωση μαθητών για το περιεχόμενο ανακοινώσεων, προσκλήσεων, κ.α

Το περιεχόμενο ανακοινώσεων, προσκλήσεων καθώς και κάθε εκπαιδευτικού υλικού, έντυπου και ηλεκτρονικού, το οποίο προέρχεται από διάφορους οργανισμούς, οργανώσεις, φορείς ή ιδιώτες, δεν ανακοινώνεται στους μαθητές χωρίς τη σχετική έγκριση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. ΠΔΒΜΘ, σύμφωνα με τη με αριθμ. [144456/Γ2/20-12-2005](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

XXIV. Αδειες εισόδου στα δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία

Διεξαγωγή ερευνών, προγραμμάτων, δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων, καθώς και πρακτικών ασκήσεων φοιτητών και σπουδαστών, πραγματοποιούνται στις σχολικές μονάδες **μόνο μετά από την έγκριση των αρμόδιων Δ/νσεων του Υπ. ΠΔΒΜΘ**, σύμφωνα με τη με αριθμ. [49181/Γ2/18-5-2005](#) Εγκύκλιο του Υπ. ΠΔΒΜΘ.

Για την εύρυθμη διεξαγωγή όλων των παραπάνω, δίνεται η σύμφωνη γνώμη των Σχολικών Συμβούλων, των Δ/ντών Εκπαίδευσης, του Δ/ντή του σχολείου, του Συλλόγου διδασκόντων και όπου απαιτείται και σύμφωνη γνώμη των γονέων των μαθητών και νηπίων.

Στις περιπτώσεις διεξαγωγής των πρακτικών ασκήσεων φοιτητών, οι εκπαιδευτικοί κάθε τάξης παρευρίσκονται υποχρεωτικά μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας και είναι υπεύθυνοι για όλη την εκπαιδευτική διαδικασία και την ασφάλεια των μαθητών.

Επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση δε δίνονται στοιχεία των μαθητών σε πρόσωπο ή φορέα. Υπεύθυνος στην περίπτωση αυτή καθίσταται ο Δ/ντής του Σχολείου.

Για την παρουσία ειδικών επιστημόνων, καλλιτεχνών, κ.λ.π. στα σχολεία, στα πλαίσια της σχολικής ζωής και του πολιτισμού, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 4, του άρθρου 13 του ΠΔ 201/98.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών Π.Τ.Δ.Ε και Τ.Ε.Α.Π.Η πραγματοποιείται σε σχολεία που είναι ορισμένα με Υπουργικές Αποφάσεις.

Στην περίπτωση αιτημάτων για ορισμό επιπλέον σχολείων, το αντίστοιχο Τμήμα του Πανεπιστημίου υποβάλλει το αίτημά του στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπ. ΠΔΒΜΘ προκειμένου να εκδοθεί Υπουργική Απόφαση.

Αιτήματα τα οποία προέρχονται από εκπροσώπους των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης σχετικά με την πραγματοποίηση ρεπορτάζ, ταινιών κλπ σε σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, υποβάλλονται στην Δ/ση Σπουδών Π.Ε του Υπ.ΠΔΒΜΘ.

Στην περίπτωση που χορηγείται από το Υπ. ΠΔΒΜΘ η σχετική άδεια, η όλη διαδικασία της καταγραφής από τα Μ.Μ.Ε οριοθετείται από τους κανόνες δεοντολογίας για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

XXV. Ημερολόγιο σχολικής ζωής

Από τους Δ/ντές και Προϊσταμένους των σχολικών μονάδων τηρείται το ημερολόγιο σχολικής ζωής, όπως ορίζεται από το άρθρο 6 του ΠΔ 201/98, και το άρθρο 6 του ΠΔ 200/98.

XXVI. Πρωινή Προσευχή – ανάρτηση σημαίας

Σύμφωνα με το ΠΔ 201/98 (ΦΕΚ 161 τ. Α΄) - άρθρο 13, παρ. 5, εδάφ. α και β και παρ. 10, εδάφ. δ, σας επισημαίνουμε ότι:

A. Πριν από την έναρξη των μαθημάτων πραγματοποιείται κοινή προσευχή των μαθητών και του διδακτικού προσωπικού στο προαύλιο του σχολείου με ευθύνη των εκπαιδευτικών που εφημερεύουν. Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών η προσευχή πραγματοποιείται στην αίθουσα κάθε τάξης. Οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν υποχρεωτικά στην πρωινή προσευχή και στον εκκλησιασμό και επιβλέπουν τα τμήματά τους. Οι ετερόδοξοι μαθητές παρευρίσκονται με το τμήμα που ανήκουν στο χώρο της συγκέντρωσης χωρίς να συμμετέχουν στην προσευχή, τηρώντας απόλυτη ησυχία, σεβόμενοι τους δασκάλους και τους συμμαθητές τους που προσεύχονται.

B. Επίσημη ανάρτηση της σημαίας γίνεται :

- α. Την πρώτη Δευτέρα κάθε μήνα (από το σχολείο της πρωινής βάρδιας)
- β. Τις εθνικές επετείες και τις τοπικές εθνικές εορτές
- γ. Όταν κρίνεται απαραίτητο από το Σύλλογο Διδασκόντων ή ορίζεται από τις αρμόδιες αρχές.

XXVII. Επιτήρηση μαθητών

α. Δημοτικό σχολείο

Για τα θέματα της επιτήρησης των μαθητών τηρούνται χωρίς καμία παρέκκλιση όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Π.Δ 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α΄), στην παράγραφο 18 του άρθρου 36 της με αριθμ.Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002, (ΦΕΚ 1340, τ. Β΄) Υπουργικής Απόφασης, στη με αριθμ. [Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006,\(ΦΕΚ1139,τ.Β΄\)](#) Υπουργική Απόφαση και στη με αριθμ. [Φ.350/12/59201/Δ1/7-5-2008](#) Εγκύκλιο του Υπ.ΠΔΒΜΘ.

Ο αριθμός των εφημερευόντων εκπαιδευτικών καθορίζεται σε σχέση με το χώρο επιτήρησης με πρόταση του Δ/ντή και απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

Αντίγραφο του πρακτικού του συλλόγου διδασκόντων με τα ονόματα των εφημερευόντων, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους αναρτάται στο γραφείο του Δ/ντή και των εκπαιδευτικών. Για την επιτήρηση των μαθητών μέσα στην τάξη ευθύνεται ο εκπαιδευτικός που διδάσκει τη συγκεκριμένη ώρα, (ΠΔ 201/98, άρθρο 13, παρ.2, εδάφ.θ).

β. Νηπιαγωγείο

Για την επιτήρηση των νηπίων ισχύουν όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Π.Δ 200/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α΄), καθώς και στο άρθρο 39 της με αριθμ.Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002, (ΦΕΚ 1340, τ.Β΄) Υπουργικής Απόφασης.

XXVIII. Συνεδριάσεις Συλλόγου διδασκόντων- παιδαγωγικές συναντήσεις- έλεγχος προόδου - συνεργασία με τους γονείς

Δημοτικό σχολείο

Ισχύουν όσα αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 11 και στην παρ. 1 του άρθρου 13 του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α΄), καθώς και στα άρθρα 37,38 και 39 της Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (ΦΕΚ 1340, τ. Β΄) Υπουργικής Απόφασης.

Νηπιαγωγείο

Ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 9 και στην παρ. 1 του άρθρου 11 του Π.Δ. 200/98 (161, τ. Α'), καθώς και στα άρθρα 37,38 και 39 της Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (ΦΕΚ 1340, τ. Β') Υπουργικής Απόφασης.

XXIX. Εφαρμογή ωραρίου σε περιπτώσεις απουσίας εκπαιδευτικού

Σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικού, εφαρμόζεται το άρθρο 36, παρ. 25 της Φ.353.1./324/105657/Δ1/8-10-02, (ΦΕΚ 1340 τ. Β) Υπουργικής Απόφασης, το άρθρο 29, παρ. 8 της ίδιας Υπουργικής Απόφασης, καθώς και το άρθρο 13, παρ. 8, του Νόμου 1566/85.

Το ωράριο αποχώρησης των μαθητών από το σχολείο δε διαφοροποιείται από το προβλεπόμενο, όπως αυτό ορίζεται στο εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας, σε περίπτωση έκτακτης απουσίας εκπαιδευτικού οποιασδήποτε ειδικότητας.

Σε κάθε περίπτωση να καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να αποφεύγεται η διάσπαση τμήματος σε άλλες τάξεις, όταν ο εκπαιδευτικός του τμήματος αυτού απουσιάζει.

Τονίζεται ότι οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων οφείλουν να λαμβάνουν τα προσφορότερα μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων, σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικού.

XXX. Ενισχυτική διδασκαλία-Προγράμματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας

Σκοπός των Προγραμμάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας είναι η στήριξη των μαθητών, ιδιαίτερα των μικρών τάξεων, που παρουσιάζουν ελλείψεις και που δεν έχουν κατακτήσει ικανοποιητικά τους μηχανισμούς ανάγνωσης, γραφής και αριθμητικού υπολογισμού.

Για την ενισχυτική διδασκαλία εφαρμόζεται ό,τι αναφέρεται στο άρθρο 5 του Π.Δ. 462/91.

α. «Ενισχυτική διδασκαλία» είναι η παρακολούθηση από το μαθητή ιδιαίτερου προγράμματος διδασκαλίας στα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και των Μαθηματικών, όταν κρίνεται από τους διδάσκοντες ότι χρειάζεται επιπλέον διδακτική βοήθεια.

β. Κατά προτεραιότητα παρέχονται προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές των τάξεων Α' και Β', που δεν κατέκτησαν τους βασικούς μηχανισμούς ανάγνωσης, γραφής και αριθμητικού υπολογισμού. Για τις προϋποθέσεις λειτουργίας των τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας ισχύει το Π.Δ. [462/91 \(ΦΕΚ 171, τ. Α'\)](#).

XXXI. Μεταφορά μαθητών

Για τη μεταφορά μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ισχύει η με αριθμ. [35415/28-7-2011 ΚΥΑ \(ΦΕΚ 1701, τ. Β'\)](#).

XXXII. Σχολικά διδακτήρια

Για την εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων κρίνεται σκόπιμο πριν από την έναρξη του διδακτικού έτους να έχουν ρυθμίσει οι σχολικές μονάδες, θέματα που αφορούν στην κτηριακή τους υποδομή και τον υλικοτεχνικό τους εξοπλισμό σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

XXXIII. Συνεργασία Στελεχών - Επιμορφωτικές συναντήσεις- Εκθέσεις απολογισμού

Αυτονόητη είναι η συνεργασία μεταξύ των στελεχών της εκπαίδευσης για όλα τα θέματα που αφορούν στην εκπαιδευτική διαδικασία και συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων.

Με την έννοια αυτή, απαραίτητη είναι η πραγματοποίηση συναντήσεων μεταξύ των Σχολικών Συμβούλων, των Δ/ντών Εκπ/σης και των Προϊσταμένων των Γραφείων Π.Ε για το σχεδιασμό και την οργάνωση των επιμέρους θεμάτων των σχολικών μονάδων.

Στη συνέχεια, τα παραπάνω στελέχη της εκπαίδευσης πραγματοποιούν συναντήσεις με τους Δ/ντές των σχολείων, με τους οποίους συνεργάζονται στο πλαίσιο της παροχής ενημέρωσης, οδηγιών και κατευθύνσεων. Οι συναντήσεις αυτές επαναλαμβάνονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Σύμφωνα με την παρ. 3 των άρθρων 14 του ΠΔ 201/98 και 12 του ΠΔ 200/98, οι Σχολικοί Σύμβουλοι, κατά το χρονικό διάστημα από 2 έως 9 Σεπτεμβρίου, διοργανώνουν και πραγματοποιούν συσκέψεις και σεμινάρια με τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς τους με σκοπό την παροχή ενημέρωσης, την επικαιροποίηση και αναβάθμιση της παιδαγωγικής και διδακτικής πράξης. Η συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών, στις επιμορφωτικές αυτές συναντήσεις, είναι υποχρεωτική. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι διοργανώνουν ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια για τους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς, στην αρχή κάθε σχολικού έτους με απώτερο στόχο τη διευκόλυνση του έργου τους που μόλις ξεκινά.

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι οφείλουν να επισκέπτονται τακτικά και καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους τα σχολεία ευθύνης τους, τόσο του πρωινού όσο και του ολοήμερου προγράμματος, ώστε να παρακολουθούν τον αρχικό προγραμματισμό, να ενημερώνονται για το εκπαιδευτικό έργο, να παρεμβαίνουν διαμορφωτικά κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, να συζητούν με τους εκπαιδευτικούς τις αναγκαίες αναπροσαρμογές και να δίνουν τις απαραίτητες οδηγίες και κατευθύνσεις.

Οι Προϊστάμενοι Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης συντάσσουν συνολική έκθεση του εκπαιδευτικού έργου της Περιφέρειάς τους, στο τέλος κάθε διδακτικού έτους και την υποβάλλουν στην Δ/ση Σπουδών Π.Ε. του Υπ. ΠΔΒΜΘ, προκειμένου το Υπουργείο να έχει σαφή εικόνα λειτουργίας των Σχολείων της χώρας και να προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την αντιμετώπιση κάθε προβλήματος.

XXXIV. Αντιμετώπιση επιμέρους θεμάτων

Κάθε θέμα που προκύπτει, του οποίου ο τρόπος αντιμετώπισης δεν προβλέπεται από τις Εγκυκλίους, ή από τις διατάξεις των Νόμων, των Π.Δ, των Υπουργικών Αποφάσεων, κλπ, θα επιλύεται σε επίπεδο συνεργασίας με τα αρμόδια Περιφερειακά Στελέχη της Εκπαίδευσης και όχι με απευθείας επικοινωνία με το Υπ. ΠΔΒΜΘ, οι Υπηρεσίες του οποίου δεν είναι δυνατόν να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες κάθε σχολικής μονάδας.

Παρακαλούνται όλοι οι εκπαιδευτικοί να λάβουν γνώση της παρούσας ενυπόγραφα.

Συν. 2σελ.

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο κ. Υπουργού
- Γραφείο κ. Αν. Υπουργού
- Γραφείο κ. Υφυπουργού
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- Γραφείο κ. Ειδικού Γραμματέα
- Γενικό Διευθυντή Διοίκησης Προσωπικού Π.Ε & Δ.Ε
- Διεύθυνση Προσωπικού Π.Ε.
- Διεύθυνση Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων
- Διεύθυνση ΙΠΟΔΕ
- Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής
- Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής
- Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Τμ. Π.Ε)
- ΕΥΕ
- Διεύθυνση ΣΕΠΕΔ
- Διεύθυνση Σπουδών Δ.Ε.
- Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε
- ΓΕΠΟ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

■ Έναρξη σχολικού έτους 2011-2012	Σελ 1
■ Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων	Σελ 2
■ Ωρολόγια Προγράμματα Νηπιαγωγείων	Σελ. 3
■ Διδασκαλία 2 ^{ης} ξένης γλώσσας	Σελ. 3
■ Διδασκαλία - Πρόγραμμα Σπουδών των νέων διδακτικών αντικειμένων στα σχολεία με ΕΑΕΠ	Σελ. 3
■ Κατ' οίκον εργασίες	Σελ. 3
■ Αξιολόγηση μαθητών-επανάληψη τάξης στο Δημοτικό Σχολείο	Σελ. 3
■ Επιλογή σημαιοφόρων	Σελ. 4
■ Εκπρόθεσμες εγγραφές-επανάληψη φοίτησης στο νηπιαγωγείο	Σελ. 4
■ Εγγραφή και φοίτηση Ρομά	Σελ. 4
■ Εμβολιασμός μαθητών	Σελ. 4
■ Εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών	Σελ. 4
■ Φαρμακευτική αγωγή μαθητών εντός σχολικού ωραρίου	Σελ. 4
■ Μεταφορά σχολικής τσάντας μαθητών	Σελ. 4
■ Δικαιολογητικά εγγραφής στην Α' τάξη του δημοτικού σχολείου	Σελ. 4
■ Καθορισμός τύπου βεβαίωσης παρακολούθησης νηπίου	Σελ. 5
■ Διόρθωση προσωπικών στοιχείων μαθητών στο βιβλίο Μητρώου και Προόδου	Σελ. 5
■ Πιστοποιητικά γέννησης μαθητών	Σελ. 5
■ Διδακτικές επισκέψεις-Εκδρομές	Σελ. 5
■ Ασφάλεια μαθητών	Σελ. 5
■ Άσκηση παιδαγωγικού ελέγχου	Σελ. 5
■ Απουσίες μαθητών	Σελ. 5-6
■ Χρήση κινητών τηλεφώνων	Σελ 6

■ Απώλεια τίτλων σπουδών	Σελ 6
■ Ενημέρωση μαθητών για το περιεχόμενο ανακοινώσεων, προσκλήσεων, κ.α.	Σελ 6
■ Άδειες εισόδου στα δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία	Σελ.6
■ Ημερολόγιο σχολικής ζωής	Σελ 6-7
■ Πρωινή προσευχή-ανάρτηση σημαίας	Σελ.7
■ Επιτήρηση μαθητών	Σελ. 7
■ Συνεδριάσεις Συλλόγου διδασκόντων-παιδαγωγικές συναντήσεις- έλεγχος προόδου-συνεργασία με τους γονείς	Σελ. 7-8
■ Εφαρμογή ωραρίου σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικού	Σελ. 8'
■ Ενισχυτική διδασκαλία- Προγράμματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας	Σελ. 8
■ Μεταφορά μαθητών	Σελ. 8
■ Σχολικά διδακτήρια	Σελ. 8
■ Συνεργασία Στελεχών-Επιμορφωτικές συναντήσεις-Εκθέσεις απολογισμού	Σελ. 8-9
■ Αντιμετώπιση επιμέρους θεμάτων	Σελ. 9